

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi

« 17 » 2019 y.



«Tasdiqlayman»
O'quv ishlari prorektori

« 17 » 2019 y.

«IQTISODIY FANLARINI O'QITISH METODIKASI»
FANIDAN ISHCHI DASTUR

Bilim sohasi: 5230100 – Ijtimoiy- iqtisodiy soha
Ta'lim sohasi: 5111000 - Kasb ta'limi
Ta'lim yo'nalishi: 5111000 - Kasb ta'limi (Iqtisodiyot)

Umumiy o'quv soati – 116 soat

Shu jumladan:

Ma'ruza – 44 soat (7 semestr 44-soat)

Seminar mashg'ulotlar – 46 soat (7 semestr 46-soat)

Mustaqil ta'lim soati – 26 soat (7 semestr 26-soat)

Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi 201__ yil " __ " __ dagi __-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Iqtisodiy fanlarni o'qitish metodikasi" fani dasturi asosida tayyorlangan.

Fanning o'quv ishchi dasturi Iqtisodiyot va biznes fakultetining 2019 yil __ avgustdagi 1-son yig'ilishida bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

Boboqulov B.M. - SamDU, «Iqtisodiy nazariya» kafedrası dotsenti.
Alibekova L.S. - SamDU, «Iqtisodiy nazariya» kafedrası dotsenti

Taqrizchilar:

Muhammedov M.M. - SamSI «Kasbiy ta'lim» kafedrası i.f.d., professor
Nizamov A. - SamDU«Iqtisodiy nazariya» kafedrası dotsenti

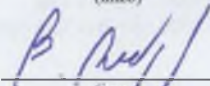
SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti "Iqtisodiy nazariya" kafedrası mudiri:



I.I.Ergashev

(imzo)

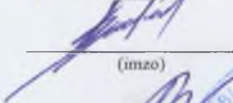
SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti o'quv uslubiy kengash raisi:



B.Bozorov

(imzo)

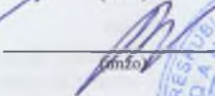
SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti dekani:



Sh.B.Safarov

(imzo)

SamDU O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i:



B.Aliqulov

(imzo)



1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

"Iqtisodiy fanlarni o'qitish metodikasi" fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'ydagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- iqtisodiy bilim asoslari, bozor iqtisodiyoti sub'ektlari, iqtisodiy kategoriyalar to'g'risida *tasavvurga ega bo'lishi*;
- iqtisodiyot nazariyasi asoslarini, iqtisodiy qonunlar, tushunchalar, kategoriyalarni, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini *bilishi va ulardan foydalana olishi*;
- talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha echimlar qabul qilish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*.

2. Ma'ruza mashg'ulotlari

		1- jadval
№	Ma'ruza mavzulari	Dars soatlari hajmi
7-semestr		
1	Kirish. Pedagogik texnologiya va dars o'tish metodikasi	4
2	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda qo'llanadigan metodlar va ularni tanlash metodlari	4
3	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda ma'ruza	4
4	Seminar (amaliy) mashg'ulotlarni tayyorgarlik ko'rish va ularni o'tkazish	4
5	Darslarni savollar va suhbat asosida olib borish.	4
6	Juftlik va kichik guruhlariga bo'lib dars o'tish uslubi	4
7	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda modellashtiruvchi amaliy o'yinlar metodi.	4
8	Ilmiy tadqiqot va munozara metodi	4
9	Masala, mashq, testlar esse yozma va ulardan iqtisodiyotni o'rganishda foydalanish.	4
10	Ko'rgazmali qo'rollar va tarqatma mayetialladan foydalanish.	2
11	Texnik vositalardan foydalanish	2
12	Mustaqil ish va uni tashkil etish jarayoni.	2
13	Bilimni nazorat qilish va baholash uslubiyati	2
Jami		44 soat

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akadem. guruhlar oqimi uchun o'tiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
7-semestr		
1	Kirish. Pedagogik texnologiya va dars o'tish metodikasi	4
2	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda qo'llanadigan metodlar va ularni tanlash metodlari	4
3	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda ma'ruza	4
4	Seminar (amaliy) mashg'ulotlarni tayyorgarlik ko'rish va ularni o'tkazish	4
5	Darslarni savollar va suhbat asosida olib borish.	4
6	Juftlik va kichik guruhlariga bo'lib dars o'tish uslubi	4
7	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda modellashtiruvchi amaliy o'yinlar metodi.	4
8	Ilmiy tadqiqot va munozara metodi	4
9	Masala, mashq, testlar esse yozma va ulardan iqtisodiyotni o'rganishda foydalanish.	4
10	Ko'rgazmali qo'rollar va tarqatma mayetialladan foydalanish.	4
11	Texnik vositalardan foydalanish	2
12	Mustaqil ish va uni tashkil etish jarayoni.	2
13	Bilimni nazorat qilish va baholash uslubiyati	2

Jami 46 soat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akadem. guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Kurgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

5. Mustaqil ta'lim

3-jadval

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
7-semestr		
1	Kirish. Pedagogik texnologiya va dars o'tish metodikasi	2
2	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda qo'llanadigan metodlar va ularni tanlash metodlari	2
3	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda ma'ruza	2
4	Seminar (amaliy) mashg'ulotlarni tayyorgarlik ko'rish va ularni o'tkazish	2
5	Darslarni savollar va suhbat asosida olib borish.	2

6	Juftlik va kichik guruhlarga bo'lib dars o'tish uslubi	2
7	Iqtisodiy fanlarni o'rganishda modellashtiruvchi amaliy o'yinlar metodi.	2
8	Ilmiy tadqiqot va munozara metodi	2
9	Masala, mashq, testlar esse yozma va ulardan iqtisodiyotni o'rganishda foydalanish.	2
10	Ko'rgazmali qo'rollar va tarqatma mayetialadan foydalanish.	2
11	Texnik vositalardan foydalanish	2
12	Mustaqil ish va uni tashkil etish jarayoni.	2
13	Bilimni nazorat qilish va baholash uslubiyati	2

Jami 26 soat

Fan bo'yicha mustaqil ish. Mustaqil ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli (variantlangan) topshiriq shaklida 6-semestrda beriladi. Mustaqil ishining hajmi 20 betdan kam bo'lmasligi, A4 formatdagi varaqlarda qo'lda yozilishi va tikilib rasmiylashtirilishi lozim. Mustaqil ishini bajarish tartibi kafedraning uslubiy qo'llanmasida keltirilgan.

MUSTAQIL ISHLASH UCHUN SAVOLLAR

1. Pedagogik texnologiyani o'rganish obyekti sifatida e'tirof etilishi bosqichlari (davrlari)ni ko'rsata olasizmi?
2. Pedagogik texnologiya deganda nimani tushunasiz, unga berilgan qanday ta'riflarni bilasiz?
3. Pedagogik texnologiyaga berilgan ta'riflarning qanday umumiy tomonlari va farqlari bor?
4. Ta'lim texnologiyasi bilan metodlarining farqi bormi?
5. Metodlar ta'lim texnologiyasida qanday o'rin tutadi?
6. O'qitishning an'anaviy metodlari bilan noan'anaviy metodlarining qanday farqi bor?
7. O'qitishga (ta'limga) uch xil yondashuvning qiyosiy xarakteristikasiga ko'ra qanday xulosa chiqarish mumkin?
8. Takrorlash va munozara uchun savollar Seminar darsi talabalarining bilim olishida qanday o'rin tutadi?
9. Seminar darsi qanday funksiyalarni bajaradi?
10. Nima sababdan olingan bilimni vaqti-vaqti bilan takrorlab turish lozim?
11. Seminar darsi muvaffaqiyatli o'tishi uchun, sizningcha, nima qilish kerak?
12. Seminar darsi o'sangiz, qanday maqsadlarni ko'zlagan bo'lar edingiz?
13. Seminar darsini texnologik yondashuv nuqtayi nazaridan loyihalashtirib chiqa olasizmi?
14. Sizningcha, seminar darsining qanday afzalliklari bor?
15. Dars o'tishda auditoriya oldiga savol qo'yishning qanday ahamiyati bor?
16. Savol-javob eng ko'hna, keng tarqalgan va hech eskirmaydigan metod deb ayta olamizmi?
17. Nima sababdan har qanday bilish faoliyatining asosida savol yotadi, deymiz?
18. Dars o'tish jarayonida parta, stol-stullar joylashuvining qanday ahamiyati bor?
19. Savollarni qanday guruhlarga bo'lish mumkin?
20. Juftlik va kichik guruhlarga bo'linib, dars o'tish qaysi jihatlari bilan boshqa metodlardan ajralib turadi?
21. Talabalarining samarali ishlashi uchun kichik guruhlarda qanday qoidalarga amal qilish kerak?

22. Kichik guruhlarda ishlash talabalarga nimalarni o'rgatadi?
23. Kichik guruhlarga bo'linib, dars o'tishning asosiy fazalari va ularning mazmunini aytib bera olasizmi?
24. Metodning afzalliklari nimada? Kamchiliklari-chi?
25. Sizningcha, kichik guruhlarga bo'lib dars o'tishning qaysi modellarini qo'llash imkoniyati katta?
26. Dars o'tish metodlari orasida modellashtiruvchi o'yin metodi, s'izingcha, qaysi jihatlari bilan ajralib turadi?
27. O'yin asosida dars o'tishda qanday maqsadlar ko'zlanadi?
28. Modellashtiruvchi o'yin shartli ravishda qanday aklargabo'linadi? Ularni sizningcha, farqi bormi yoki yo'q?
29. «Kartoshka bozori o'yini bilan tanishdingiz. Shunday yoki shunga o'xshash o'yin metodini qo'llab dars o'tkaza olasizmi?
30. Tanlov asosida o'yin - dars o'tishga qanday qaraysiz? Yoki uni darsdan tashqari vaqtda o'tkazgan ma'qulmi?
31. Metodning asosiy afzalliklari va kamchiliklarini aytib bera olasizmi?
32. Takrorlash va munozara uchun savollar
33. Tadqiqot metodi dars o'tish metodlari orasida, sizningcha, qanday o'rin tutadi?
34. Tadqiqot metodi asosida dars o'tishni tashkil qilishda qanday qoidalarga amal qilish kerak?
35. Odamlarning fikrlash tarzini o'rganish nima sababdan zarur?
36. Undagi bildirilgan fikrlarga biron nima qo'shimcha qila olasizmi?
37. Siz tadqiqot metodini dars o'tishda qanday qo'llagan bo'lar yedingiz?
38. Munozara metodi asosida dars o'tishga sizning munosabatingiz qanday?
39. J.T.Dillon o'qituvchi izlanuvchanlik va hamkorlikka asoslangan tarzda munozarani tashkil etishi uchun nimalarga e'tibor berish lozimligini ko'rsatadi?
40. «Munozara ishtirokchisiga eslatma» haqida fikringiz qanday?
41. Metodlarning ko'rsatilgan afzalliklari va kamchiliklariga qo'shimcha qila olasizmi?
42. Texnik vositalardan dars jarayonida foydalanish qanday ahamiyatga ega? Ta'lim vositalariga nimalar kiradi?
43. Texnik vositalardan o'quv jarayonida foydalanishning qanday afzalligi va kamchiliklari bor?

6. Fan bo'yicha talabalar bilimni baholash va nazorat qilish me'zonlari

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiyalar.
Baholash mezonlari	<p>86-100 ball «a'lo»</p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; - fanga oid ko'rsatkichlarni iqtisodiy tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - mehnat munosabatlariga oid tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; - o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; - tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolis baho berish; - o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; - o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>71-85 ball «yaxshi»</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>55-70 ball «qoniqarti»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. <p>0-54 ball «qoniqarsiz»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; – iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etish bo'yicha tasavvurga ega emaslik; – o'rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy usullarni qo'llay olmaslik. 															
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Reyting baholash turlari</th> <th style="text-align: center;">Maks.ball</th> <th style="text-align: center;">O'tkazish vaqti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Joriy nazorat:</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td rowspan="4" style="text-align: center; vertical-align: middle;">Semestr davomida</td> </tr> <tr> <td>Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajarganligi uchun</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Oraliq nazorat</td> <td style="text-align: center;">35</td> </tr> </tbody> </table>	Reyting baholash turlari	Maks.ball	O'tkazish vaqti	Joriy nazorat:	35		ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun	6	Semestr davomida	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	9	Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajarganligi uchun	20	Oraliq nazorat	35
Reyting baholash turlari	Maks.ball	O'tkazish vaqti														
Joriy nazorat:	35															
ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun	6	Semestr davomida														
Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	9															
Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajarganligi uchun	20															
Oraliq nazorat	35															
	<p>Oraliq nazorat (ma'ruzachi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi).</p> <p>Oraliq nazorat 1 bosqichda amalga oshiriladi. Topshiriqlar 2-3-haftalar oralig'ida talabalarga birlashtiriladi. Guruhning faolligi, berilgan topshiriqni nazariy va amaliy jihatdan yoritilishi, xulosalarning mantiqiy bog'liqligi, kreativ mulohazalarning mavjudligi, huquqiy-normativ hujjatlarni bilishi va boshqa talablarga mosligi hisobga olinadi. Guruhdagi har bir talabaga 0-35 oralig'ida bir xil ball qo'yiladi. Himoya kafedra mudiri tomonidan tasdiqlangan grafik asosida dars mashg'ulotlaridan</p>	15-hafta														

	so'ng tashkil etiladi		
	Yakuniy nazorat	30	18 hafta
	Yozma	30	
	JAMI	100	

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Bespalko V.P. Slagayemyye pedagogicheskoy texnologii. M: Pedagogika, 1999.
2. Benjamin Bloom yet al., yeds., Taxonomy of Yeducational Objectives, Handbook J: Cognitive Domain (New York: Mk. Kay 1956).
3. Gulyamov C.C., Mirbartova L.I., Abdullayev A.X. Novyye pedogagicheskiy texnologii. Rekomendatsii po organizatsii distansionnogo obucheniya (Pod red. akad. Gulyamova S.S.). T.: 2002.
4. Ziyomhammadov V., Abdullayeva Sh. Ilg'or pedagogik texnologiya: Nazariya va amaliyot. «Ma'naviyat asoslari» darsi asosida ishlangan uslubiy qo'llanma. - T.: «Abu Ali ibn Sino nomidagi tibbiyot nashriyoti», 2010.
5. Lamer I.Ya. Vnimaniiye o texnologii obucheniya a. - M.: «Pedagogika», 1990.
6. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. Economics. 19th Edition. McGraw-Hill Companies. USA. 2015.
7. O'Imasov A., Vahobov A.V. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - T.: «Iqtisod-moliya», 2014. - 480 bet.
8. Shodmonov Sh.Sh., G'ofurov U.V. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - T.: Iqtisod-moliya, 2010. - 728 bet.
9. Тожибаева М. Махсус фанларни уқитиш услубияти. Дарслик . Т.: 2008 й 750 бет.

Qo'shimcha adabiyotlar

10. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.
11. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2014. – 46 b.
12. Inson taraqqiyoti. Darslik. I.f.d., prof. Q.X. Abdurahmonov tahriri ostida. – T.: Fan va texnologiya, 2014. – 476 s.
13. Aliev I.M. Ekonomika truda: uchebnik dlya bakalavrov. – M.: YUrayt, 2012. – 671 s.
14. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi: (2011 yil 1 iyulgacha bo'lgan o'zgartish va qo'shimchalar bilan) Rasmiy nashr – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. – T.: Adolat, 2011. – 276 b.
15. Statisticheskii ejegodnik regionov Uzbekistana. 2014. – T.: Goskomstat Uzbekistana. 2015. - 130 str.

Internet saytlari

16. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
17. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
18. www.economist.com
19. www.worldeconomics.com
20. www.tradingeconomics.com
21. <http://grad-schools.usnews.rankingsandreviews.com/best-graduate-schools/top-humanities-schools/economics-rankings>
22. www.ereport.ru - Obzornaya informatsiya po mirovoy ekonomike
23. www.stplan.ru - ekonomika i upravlenie
24. www.catback.ru - nauchnye stati i uchebnye materialy po ekonomike